

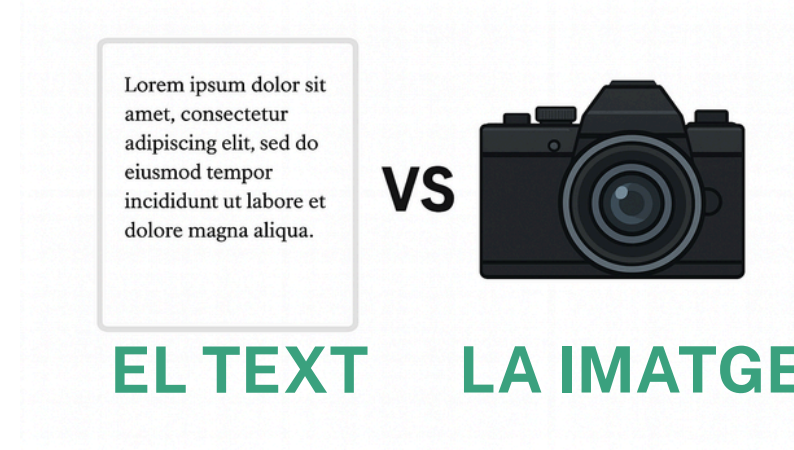
Desemascarant les fake news

Què entenem per desinformació?

La desinformació és informació falsa o enganyosa creada i difosa de manera intencionada per manipular les persones.

El seu objectiu és influir en les opinions, crear confusió, dividir la societat o desacreditar idees i institucions. Les seves conseqüències poden ser greus, ja que afecta les decisions de les persones, trenca la confiança en les fonts fiables i afebleix el funcionament de la democràcia.

Dos grans canals de desinformació

Com evitem la desinformació en general?

1. Verifica abans de compartir

Pregunta't: Qui ho ha publicat? Té sentit? Podria ser fals?

2. Contrasta en diverses fonts fiables

Busca si la notícia també apareix en mitjans reconeguts.

3. Pensa abans de reaccionar

Si et genera ràbia o sorpresa, para i revisa la informació.

4. Demana proves reals

Evita continguts sense fonts, amb errors o amb llenguatge alarmista.

5. Detecta fallàcies i biaixos

No et refiïs només perquè ho diu algú famós o perquè tothom ho creu.

6. Consulta experts

Revisa què diuen científics, periodistes especialitzats o institucions fiables.

7. Comenta-ho amb altres persones

Compartir opinions ajuda a aclarir dubtes i detectar enganys.

8. Entrena el pensament crític

Compartir opinions ajuda a aclarir dubtes i detectar enganys.

9. Cultiva valors que et protegeixen

Honestedat — No difonguis informació sense verificar.

Responsabilitat — Pensa en l'impacte del que comparteixes.

Humilitat intel·lectual — Accepta que pots equivocar-te.

Empatia — Considera com afecta als altres

Audiències: Personal de biblioteques, Professorat, Estudiantat

Referències

UNESCO (2025a). Media and information literacy for all: closing the gaps: global analysis of current state of play of media and information literacy. <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000396030>

UNESCO (2025b). AI Can Make Mistakes: Why Media Literacy Matters More Than Ever LinkedIn. <https://www.linkedin.com/pulse/ai-can-make-mistakes-why-media-literacy-matters-more-than-ever-lde9f>

GEDIS - Gender Diversity in Information Science: Challenges in Higher Education. <https://ub.edu/gedis>

Citació: Concha Fuentes, Carolina Martín Piñol i Juan-José Boté-Vericad. 2026. *Desemascarant les fake news*. DOI: 10.5281/zenodo.19390500

El context del projecte GEDIS

Aquest recurs forma part del projecte europeu GEDIS (Gender Diversity in Information Science), que impulsa eines educatives obertes per abordar desigualtats de gènere en l'educació superior, amb èmfasi en les disciplines vinculades a la Informació i la Documentació.

Desemmascarant les fake news

Tres passos concrets per treballar les fake news amb imatges

1) Discernir d'on procedeixen les imatges

Cal verificar la font de la imatge abans d'utilitzar-la. És recomanable recórrer a arxius, biblioteques o museus que garanteixin autenticitat i qualitat.

2) Valorar la qualitat i característiques de la imatge

Algunes imatges es fan servir descontextualitzades per influir en la percepció. Analitza detalls i context per evitar caure en desinformació.

3) Distingir la intenció de les imatges

La resolució, proporcions i color poden indicar si la imatge és fiable. Evita imatges retocades o colorejades que alterin l'original.